

[Lone Dybkjær]

På sessionen i Helsingfors i 1987 skabte forhenværende statsminister Anker Jørgensen stor opstandelse, kan man vist roligt sige, ved at bryde et tabuemne, idet han fra sessionens talerstol talte om udenrigs- og sikkerhedspolitik. Fem år senere, på sessionen i Helsingfors i 1992, talte alle de nordiske parlamentarikere om Nordens rolle i Europa og om udenrigs- og sikkerhedspolitik, og for første gang i Nordisk Råds 40-årige historie var der inviteret en gæstetaler, og det var den tyske forbundskansler, Helmut Kohl.

Der er sket store forandringer igennem de seneste år, forandringer, der gør, at Nordisk Råd også må ændre sine prioriteringer og arbejdsformer. Det har Nordisk Råd også erkendt, og der er allerede sket en lang række vigtige ændringer, og bl.a. som følge heraf er også det internationale arbejde blevet opprioriteret.

For Det Radikale Venstre er det centrale spørgsmål ikke Europa eller Norden, men det er: Hvordan styrker vi de nordiske værdier og mulighederne for, at disse værdier påvirker udviklingen i Europa, så vi får et mere menneskeværdigt og sikkert fælles Europa?

Det var også, hvad Helmut Kohl opfordrede de nordiske lande til. Han opfordrede dem til at bruge deres erfaringer med at samarbejde til at påvirke udviklingen i Europa, fordi Europa har brug for de nordiske demokratiske værdier i et Europa under stærk forandring. Resultatet er altså, at både Norden og EF har interesse i det nordiske samarbejde.

Som en personlig bemærkning kan jeg fortælle, at jeg netop har været i Athen til et fælleseuropæisk møde, i øvrigt om kvinder, men det slog mig, hvor forskellig baggrund de forskellige lande har, men hvor ens tænkende man alt andet lige er i Norden. Hvis vi vil have nogle af vore demokratiske værdier og vort livssyn til at præge Europa, så vil det være godt, hvis vi kan stå sammen. Jeg tror, der er behov for, at Norden er med til at præge udviklingen, hvis vi skal have udviklet den europæiske velfærd.

Uanset hvor mange og hvilke nordiske lande der bliver medlemmer af EF, har vi – også i lyset af det, jeg netop har sagt – en forpligtelse til hver for sig og i fællesskab at bidrage til en positiv udvikling i Europa. Dette skal ske efter to linjer, dels det fællesnordiske samarbejde

om kultur, uddannelse, miljø, sociale områder osv. – sådan som det allerede er nævnt her – som har præget Norden, og som har været hovedindholdet i Nordisk Råds arbejde, og dels det europæiske samarbejde og den europæiske udvikling. Det kræver, som jeg har nævnt, en udvidelse af arbejdet, hvilket igen betyder, at der må ske en prioritering.

I forbindelse med drøftelserne omkring Nordisk Råds arbejde er det vigtigt at gøre sig klart, at der selvfølgelig foregår nordisk samarbejde en lang række andre steder end blot i Nordisk Råds regi, sådan som statsministeren også påpegede i den skriftlige redegørelse. Hvad enten man deltager i sådan et møde som det, jeg netop refererede til, eller i FN eller andre steder, må Danmark som deltager i både EF-samarbejdet og det nordiske samarbejde prøve på at forene synspunkterne, og det kan da ofte være en særlig fordel at kunne tale både på Nordens vegne og så i EF-sammenhæng.

Vi finder i Det Radikale Venstre, at det er vigtigt, at det nordiske kulturelle samarbejde, bredt forstået, styrkes. Det daglige kulturelle samarbejde, der inddrager virkelig mange nordiske borgere, er og vil blive kernen i en udvikling, samtidig med at mangfoldigheden i de nordiske områder skal gives de bedste betingelser.

Vi støtter, at det nordiske samarbejde og Nordisk Råds arbejde vil blive orienteret mod Europa. Det kræver efter vores opfattelse en styrkelse af Nordisk Råds politiske arbejde. Organisationskomiteen, der havde radikal deltagelse, anbefalede en sådan styrkelse, og derfor er vi i Det Radikale Venstre parate til at støtte, at de nordiske statsministre involverer sig stærkere i Nordisk Råds arbejde. Vi ser det som en konsekvens af Nordisk Råds ændrede prioriteringer, og vi ser det som en styrkelse af Nordisk Råd.

Parlamentarikernes opgave bliver i virkeligheden udvidet, når EF-spørgsmål inddrages i vort arbejde i Nordisk Råd. Nordisk Råd står over for en helt ny fase i sin historie, en fase, som nok så mange nordiske statsministre ikke kan klare alene. Det er parlamentarikerne, der skal diskutere retningslinjerne, og som skal arbejde for det folkelige fundament i de nordiske lande for et nyt Europa, hvor Norden kan bidrage positivt og konstruktivt. Det Radikale Venstre håber, at det vil lykkes.